

คู่มือนวัตกรรม การพัฒนาความสามารถการเขียน

5STEP บันได 5 ขั้น

พัฒนาสู่นักเขียนเชิงสร้างสรรค์

นายเกียรติศักดิ์ ปินชัย

ตำแหน่ง : ครู

โรงเรียนบ้านแม่ลาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือนวัตกรรม

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียน

“๕STEP บันได ๕ ขั้น
พัฒนาสู่นักเขียนเชิงสร้างสรรค์”

โดย

นายเกียรติศักดิ์ ปินชัย

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านแม่ลาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือนวัตกรรมการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียน “๕STEP บันได ๕ ขั้น พัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์” จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่นวัตกรรมการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนที่ ประสบผลสำเร็จ โดยผู้จัดทำได้คิดค้นและสร้างนวัตกรรมดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาการเขียนเรื่องเชิง สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านแม่ลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕ จนประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนมีทักษะในการเขียนที่ดีขึ้น

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ลาย คณะครู นักเรียน ศึกษาานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕ คณะครูภาษาไทยเชียงใหม่เขต ๕ ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการอ่านและการเขียนนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือนวัตกรรมการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียน “๕STEP บันได ๕ ขั้น พัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์” เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ครูและผู้สนใจในการนำไปต่อยอด พัฒนาทักษะ ทางภาษาด้านการเขียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ มีพื้นฐานการเขียนที่ดี สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการ สื่อสารและแสวงหาความรู้ในชีวิตประจำวันต่อไป

เกียรติศักดิ์ ปินชัย

ครู โรงเรียนบ้านแม่ลาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทนำ	๑
กระบวนการขั้นตอนในการดำเนินงาน	๒
รายละเอียดนวัตกรรม ๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่นักเขียนเชิงสร้างสรรค์	๓
บันไดขั้นที่ ๑ จับประเด็นสำคัญจากภาพด้วยเทคนิค ๕w๑h	๔
ตัวอย่างการสร้างใบงาน/แบบฝึกในบันไดขั้นที่ ๑	๕
บันไดขั้นที่ ๒ : เชื่อมโยงภาพสู่ข้อคิด	๗
ตัวอย่างการสร้างใบงาน/แบบฝึกในบันไดขั้นที่ ๒	๘
บันไดขั้นที่ ๓ : นักสร้าง story board	๑๐
ตัวอย่างการสร้างใบงาน/แบบฝึกในบันไดขั้นที่ ๓	๑๑
ตัวอย่างผลงานนักเรียนการเขียน Story Board	๑๒
บันไดขั้นที่ ๔ : ๗ บรรทัดฉันเขียนได้	๑๓
ตัวอย่างการสร้างใบงาน/แบบฝึกในบันไดขั้นที่ ๔	๑๔
บันไดขั้นที่ ๕ : นิทานเล่มเล็กพัฒนาการเขียน	๑๖
ตัวอย่างการทำหนังสือเล่มเล็กจิ๋ว	๑๙
บทสรุป	๒๐
ผลที่ได้รับต่อผู้เรียน	๒๐
ต่อโรงเรียน	๒๐
รางวัลและความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาการเขียนผู้เรียน	๒๐
Infographic สรุปนวัตกรรม	๒๑
ประวัติผู้จัดทำ	๒๒

นวัตกรรมการพัฒนาความสามารถด้านการเขียน “เทคนิค ๕ Step บันได ๕ ขั้น พัฒนาสู่นักเขียนเชิงสร้างสรรค์”

โดย นายเกียรติศักดิ์ ปินชัย

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านแม่ลาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕

การเขียนเป็นหนึ่งในองค์ประกอบ ๔ ทักษะทางภาษา ซึ่งประกอบไปด้วย ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งทักษะการเขียนจัดว่าเป็นทักษะที่มีความซับซ้อนและยากกว่าทักษะใด ๆ เนื่องจากต้องอาศัยการพัฒนาและต่อยอดจาก ๓ ทักษะ กล่าวคือการจะเขียนให้ดีขึ้น จะต้องเป็นผู้ที่รู้จักฟัง พูดเก่ง และเป็นผู้ที่อ่านเก่ง ยิ่งอ่านมาก ก็จะมีประสบการณ์มาก เกิดความคิด จินตนาการ มีกระบวนการคิดที่ดีจึงจะสามารถถ่ายทอดเป็นนักเขียนที่ดีได้ แต่ปัญหาในปัจจุบันพบว่าผู้เรียนอ่านหนังสือน้อยลง ส่งผลให้การพัฒนาสู่ทักษะการเขียนเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในพื้นที่ถิ่นทุรกันดารและมีภาษาชาติพันธุ์เป็นภาษาแม่ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะทางภาษา ทั้งการฟัง การพูดที่มีเสียงผิดไปจากระบบเสียงในภาษาไทยมาตรฐาน การอ่านที่มีการอ่านไม่คล่อง อ่านช้า หรือแม้แต่การอ่านไม่ออก ส่งผลต่อทักษะการเขียนที่เขียนไม่ถูกต้องตามระบบภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่สามารถเขียนรูปประโยคหรือข้อความเพื่อสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีส่วนของข้อสอบอัตนัย ได้แก่ การเขียนจับใจความสำคัญ และการเขียนเล่าเรื่องจากภาพ หนึ่งในมาตรฐาน/สาระการเขียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูผู้สอนและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนบ้านแม่ลาย พบว่าผู้เรียนไม่สามารถเขียนสื่อสารได้ เกิดจากสาเหตุหลายประการ ประการแรก คือ ผู้เรียนเขียนเล่าเรื่องไม่สัมพันธ์กับภาพเพราะขาดการวิเคราะห์

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากภาพได้ ประการที่สอง ผู้เรียนเขียนเรื่องโดยไม่มีแก่นเรื่อง (Theme) เกิดจากความไม่เข้าใจว่าภาพต้องการสื่อสารหรือสอดแทรกประเด็นสำคัญใด ประการที่สาม ผู้เรียนไม่สามารถจัดการความคิดให้เป็นระบบได้ ส่งผลให้การเขียนสื่อสารไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและไม่สัมพันธ์กัน (ความเป็นเอกภาพ) ตลอดทั้งเรื่อง และประการสุดท้าย ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน ขาดการผูกเรื่องให้น่าอ่าน การสร้างตัวละครให้น่าสนใจ ตลอดจนการสร้างฉากให้สัมพันธ์กับเหตุการณ์ สาเหตุดังกล่าวนี้ส่งผลให้ผู้เรียนและโรงเรียนบ้านแม่ลาย มีผลคะแนนการเขียนต่ำกว่าเกณฑ์และต่ำกว่าระดับประเทศ

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงขับเคลื่อนในการสร้างสรรค์สื่อ/นวัตกรรม “๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์” เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการเขียนให้แก่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนจัดระบบความคิดและถ่ายทอดเรื่องราวผ่านงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นขั้นตอน

กระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการสร้างนวัตกรรม ๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้ดำเนินการตามแนวทางวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle : PDCA) ดังนี้

๑. การวางแผน (Plan)

๑.๑. ศึกษาสภาพปัญหา เพื่อวิเคราะห์สาเหตุปัญหาด้านการเขียนของผู้เรียน วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล เพื่อศึกษาความต้องการของผู้เรียน

๑.๒. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นปี

๑.๓. กำหนดกรอบดำเนินงาน

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาผู้เรียน
- กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ
- กำหนดวิธีการดำเนินการ
- กำหนดวิธีการวัดประเมินผล/เครื่องมือวัดและประเมินผล

๒. ลงมือปฏิบัติ (Do)

๒.๑. สร้างสื่อ/นวัตกรรม “๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์” ประกอบด้วย

บันไดขั้นที่ ๑ จับประเด็นสำคัญจากภาพด้วยเทคนิค ๕wh

บันไดขั้นที่ ๒ เชื่อมโยงภาพสู่ข้อคิด

บันไดขั้นที่ ๓ นักสร้าง story board

บันไดขั้นที่ ๔ ๗ บรรทัดฉันเขียนได้

บันไดขั้นที่ ๕ นิทานเล่มเล็กพัฒนาการเขียน

๒.๒ สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ คณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่มีต่อสื่อ/นวัตกรรม “๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์”

๒.๓. จัดการเรียนรู้โดยใช้ “๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์” ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นประเมินผล

๓. การตรวจสอบ/ประเมินผล (Check)

ประเมินทักษะการเขียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากการปฏิบัติการเขียนของผู้เรียนทุกกิจกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการด้านการเขียนและนำไปประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน เผยแพร่ นำเสนอผลงานแก่เพื่อนครูในโรงเรียนในระดับเครือข่าย และเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปสู่การประยุกต์ใช้และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔. การปรับปรุง และพัฒนาผลการปฏิบัติงาน (Action)

นำข้อเสนอแนะของผู้เรียน และจากการวิพากษ์ของเพื่อนครูในการเผยแพร่สื่อ/นวัตกรรม มาดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงให้สมบูรณ์ และเพื่อวางแผนในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

แผนภาพ กระบวนการขั้นตอนการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA

รายละเอียดของสื่อ / นวัตกรรม ๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์

นวัตกรรม ๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่ นักเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ ประกอบด้วย

บันไดขั้นที่ ๑ จับประเด็นสำคัญจากภาพด้วยเทคนิค ๕wh

บันไดขั้นที่ ๒ เชื่อมโยงภาพสู่ข้อคิด

บันไดขั้นที่ ๓ นักสร้าง story board

บันไดขั้นที่ ๔ ๗ บรรทัดฉันเขียนได้

บันไดขั้นที่ ๕ นิทานเล่มเล็กพัฒนาการเขียน

บันไดขั้นที่ ๑ : จับประเด็นสำคัญจากภาพด้วยเทคนิค ๕w๑h

บันไดขั้นที่ ๑ ในการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จะใช้คำถาม ๕w๑h นำทางในการฝึกพัฒนาการเขียน โดยให้ผู้เรียนพิจารณารูปภาพที่กำหนด แล้วตอบคำถามดังนี้

ใคร (who) : ในภาพมีใครบ้าง

ทำอะไร (what) : เกิดอะไรขึ้นในภาพบ้าง

ที่ไหน (where) เหตุการณ์ในภาพเกิดขึ้นที่ไหน

เมื่อไหร่ (when) : เหตุการณ์ในภาพน่าจะเกิดขึ้นเมื่อไหร่

ทำไม (why) : ทำไมถึงเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว

อย่างไร (how) : เหตุการณ์นี้จะจบลงอย่างไร

องค์ประกอบหลักของการฝึกผู้เรียนในบันไดขั้นที่ ๑

ภาพ

ในภาพมีใครบ้าง (Who)

.....

คนในภาพกำลังทำอะไร (What)

.....

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน (Where)

.....

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อไหร่ (When)

.....

ทำไมถึงกระทำการดังกล่าว (Why)

.....

เหตุการณ์นี้จะจบลงอย่างไร (How)

.....

คำถามนำทาง

ผู้เรียนจะเกิดทักษะการสังเกต และฝึกจินตนาการเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าและเหตุการณ์เกิดขึ้นหลังจากรูปภาพ เพื่อพัฒนาในการนำมาเขียนเป็นเรื่องในบันไดขั้นที่ ๒ ต่อไป การใช้คำถาม ๕w๑h จากภาพที่กำหนดนำทางนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนพิจารณาและวิเคราะห์เหตุการณ์ ตัวละคร ฉาก ที่เกิดขึ้นจากภาพเพื่อนำไปเขียนเรื่องได้อย่างสอดคล้องกับภาพที่กำหนด แม้ปัญหาการเขียนเล่าเรื่องที่ไม่ตรงกับภาพได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างการสร้างใบงาน/แบบฝึกในบันไดขั้นที่ ๑

แบบฝึกหัดที่ ๑ ใคร ทำอะไร ที่ไหน

ให้นักเรียนดูเหตุการณ์ต่อไปนี้ แล้วเติมรายละเอียดลงในช่องว่างว่า แต่ละภาพคือเหตุการณ์อะไร เกิดขึ้นที่ไหน มีใครอยู่ที่นั่นบ้าง และเหตุการณ์จะจบอย่างไร ตามความคิดของนักเรียน

มีใครอยู่ในภาพบ้าง

.....
.....

เกิดอะไรขึ้นในภาพ

.....
.....

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด

.....
.....

เหตุการณ์นี้จะจบอย่างไร

.....
.....

มีใครอยู่ในภาพบ้าง

.....
.....

เกิดอะไรขึ้นในภาพ

.....
.....

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด

.....
.....

เหตุการณ์นี้จะจบอย่างไร

.....
.....

แบบฝึกหัดที่ ๒ ประโยคสั้นๆ จากภาพ

๑. จากภาพมีอะไรอยู่ในภาพบ้าง

ตอบ.....
.....

๒. คนในภาพกำลังทำอะไร

ตอบ.....
.....

๓. เหตุการณ์ในภาพเกิดขึ้นที่ไหน

ตอบ.....
.....

๔. เหตุการณ์นี้น่าจะจบอย่างไร

ตอบ.....
.....

๕. แต่งประโยคให้สัมพันธ์กับภาพ (๒ ประโยค)

ตอบ.....
.....

บันไดขั้นที่ ๒ : เชื่อมโยงภาพสู่ข้อคิด

ในการเขียนเรื่องประเภทนิทาน เรื่องสั้น ผู้เขียนจะต้องสอดแทรกข้อคิด แนวคิด แก่นเรื่องเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินเรื่องจนจบ การให้นักเรียนดูภาพที่กำหนด แล้วตอบคำถามในบันไดขั้นที่ ๑ ว่า ในภาพ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร แล้วพิจารณา/วิเคราะห์ถึงข้อคิดที่แฝงอยู่ในเหตุการณ์จากภาพ จะทำให้นักเรียนสามารถนำข้อคิดนั้นมากำหนดเป็นแนวทางในการดำเนินเรื่องของตัวละครได้ เช่น ภาพที่กำหนดเป็นภาพเด็กกำลังออมเงิน ก็จะสอดคล้องกับข้อคิดคุณธรรมเรื่อง การอดออม การประหยัด มัธยัสถ์ ผู้เรียนก็จะมีแก่นเรื่อง (Theme) ในการเขียนและเมื่อเขียนตามแก่นเรื่องก็จะเป็นเอกภาพ สัมพันธ์กันตลอดทั้งเรื่อง ช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนที่เขียนเรื่องโดยไม่มีแก่นเรื่อง

องค์ประกอบหลักของการฝึกผู้เรียนในบันไดขั้นที่ ๒

ภาพ

ในภาพมีใครบ้าง (Who)

.....

คนในภาพกำลังทำอะไร (What)

.....

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน (Where)

.....

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อไหร่ (When)

.....

ทำไมถึงกระทำได้กล่าว (Why)

.....

เหตุการณ์นี้จะน่าจบลงอย่างไร (How)

.....

คำถามนำทางจากบันไดขั้นที่ ๑

ตัวละครในภาพ ปฏิบัติตนเหมาะสมหรือไม่
ตรงกับคุณธรรมเรื่อง.....

แก่นเรื่อง (Theme) เพื่อกำหนดเป็นหัวข้อในการเขียน

ตัวอย่างการสร้างใบงาน/แบบฝึกในบันไดขั้นที่ ๒

แบบฝึกหัดที่ ๓ เรื่องสั้นๆ จากภาพ

ใคร

ทำอะไร

ที่ไหน

อย่างไร

นักเรียนคิดว่าตัวละครในภาพ ปฏิบัติตนเหมาะสมหรือไม่

ตรงกับคุณธรรมเรื่อง

ให้นักเรียนนำคำตอบในช่องว่างมาเรียบเรียงเขียนให้เป็นเรื่องสั้น ๆ

แบบฝึกหัดที่ ๔ เชื่อมโยงภาพสู่ข้อคิด

ตัวละคร (มีใครในภาพบ้าง)

.....
.....
.....

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพ (ทำอะไร)

.....
.....
.....

ฉาก/เวลา/สถานที่ (เมื่อไหร่, ที่ไหน)

.....
.....
.....
.....

คุณธรรม/ข้อคิดที่ปรากฏในภาพ

.....
.....
.....
.....

นำข้อมูลทั้งหมดมาเขียนเรียบเรียงเป็นเรื่องให้สมบูรณ์ จำนวน ๔ บรรทัด

.....
.....
.....
.....

บันไดขั้นที่ ๓ : นักสร้าง story board

Story Board คือ การเขียนกรอบแสดงเรื่องราว ที่แสดงรายละเอียดของตัวละคร และฉากที่สัมพันธ์กันตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง นิยมใช้ในการกำกับภาพยนตร์ แอนิเมชัน หรือการถ่ายโฆษณา ตลอดจนใช้ในการวางโครงเรื่องในการทำหนังสือเล่มเล็ก โดยกรอบแสดงเรื่องราวที่ใช้ จะประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนแรก ส่วนภาพที่แบ่งเป็นกรอบ จำนวน ๖ กรอบ หรือ ๙ กรอบตามระดับของผู้เรียนหรือความซับซ้อนของเรื่อง และส่วนที่สอง การเขียนบทบรรยาย

STORY BOARD		
เรื่อง	ตัวละคร.....	
	ฉาก.....	
	ผู้กำกับ.....	
.....	.....	.....
.....	.....	.....

การใช้ Story board เพื่อพัฒนาการเขียนนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้เนื้อเรื่องที่เขียนตรงประเด็น และเห็นความสัมพันธ์ของตัวละคร ฉาก และการดำเนินเรื่องเป็นไปได้อย่างสัมพันธ์กัน ช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนที่ไม่สามารถจัดการความคิดให้เป็นระบบได้

ตัวอย่างการสร้างใบงาน/แบบฝึกในบันไดขั้นที่ ๓

Story Board

ចំណាត់ថ្នាក់ : .....

ឈ្មោះ : .....

អ្នករៀន : .....

....	....	....
....	....	....
....	....	....

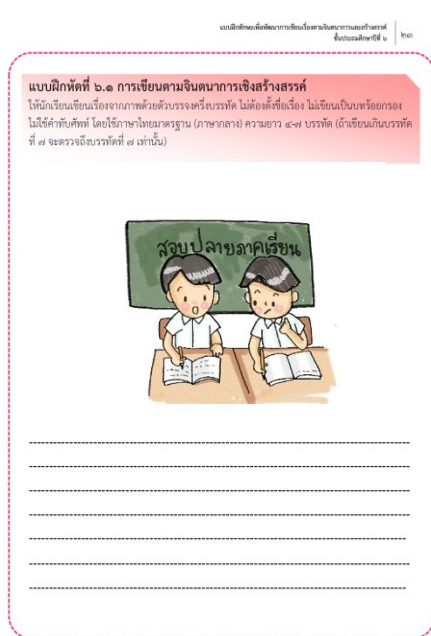

บันไดขั้นที่ ๔ : ๗ บรรทัดฉันเขียนได้

จากบันไดขั้นที่ ๓ นักสร้าง story board ที่ช่วยให้ผู้เรียนกำหนดลำดับเรื่องอย่างคร่าว ๆ จะพัฒนาสู่บันไดขั้นที่ ๔ คือการนำมาเขียนผูกเป็นเรื่องราวอย่างน้อย ๗ บรรทัดตามรูปแบบข้อสอบอัตนัยเขียนเล่าเรื่องจากภาพ โดยนำเหตุการณ์จากกรอบแสดงเรื่องราว (story board) มาขยายความและใช้คำเชื่อมลำดับเหตุการณ์ทั้งหมด เรียบเรียงโดยใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดจินตภาพ สละสลวย สวยงาม เมื่อผู้เรียนฝึกจนชำนาญแล้ว สามารถใช้รูปภาพเหตุการณ์เพียง ๑ เหตุการณ์ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ได้

การเขียนเรื่องตามภาพในบันไดขั้นที่ ๕ นี้ จะใช้แบบฝึกหัดเหมือนกับข้อสอบอัตนัย การเขียนเล่าเรื่องจากภาพตามแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ที่กำหนดให้ผู้เรียนเขียนเรื่องจากภาพด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ไม่ต้องตั้งชื่อเรื่อง ไม่เขียนเป็นบทหรือกรอง ไม่ใช้คำทับศัพท์ โดยใช้ภาษาไทยมาตรฐาน (ภาษากลาง) ความยาว ๔-๗ บรรทัด โดยให้ผู้เรียนคำนึงถึงหลักตามแบบทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ดังนี้

๑. เขียนเล่าเรื่องนำเสนอแนวคิดสำคัญที่สอดคล้องกับภาพ เชื่อมโยงความคิดต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่วกวนซ้ำไปซ้ำมา พร้อมทั้งให้ข้อมูลสนับสนุนความคิด แสดงความคิดสำคัญโดยมีตัวอย่างจากภาพประกอบการอธิบาย

๒. เขียนเล่าเรื่องโดยมีตัวละครหรือใช้ตัวเองเป็นตัวละครได้

๓. เขียนประโยคที่สมบูรณ์ สื่อความ ใช้คำ ถ้อยคำสำนวนได้ถูกต้องตรงตามความหมาย และเขียนโดยใช้ภาษาไทยมาตรฐานหรือภาษาไทยกลาง ไม่ใช้ภาษาถิ่น

๕. ตรวจสอบการเขียนสะกดคำ การใช้เครื่องหมายยมก (๙) ไม่ใช้อักษรย่อ ยกเว้น พ.ศ. และ ค.ศ. และวางเรื่องการเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ต้องเว้นวรรคโดยไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด

ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ไม่ต้องตั้งชื่อเรื่อง ไม่เขียนเป็นบทร้อยกรอง ไม่ใช้คำทับศัพท์ โดยใช้ภาษาไทยมาตรฐาน (ภาษากลาง) ความยาว ๔-๗ บรรทัด (ถ้าเขียนเกินบรรทัดที่ ๗ จะตรวจถึงบรรทัดที่ ๗ เท่านั้น)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

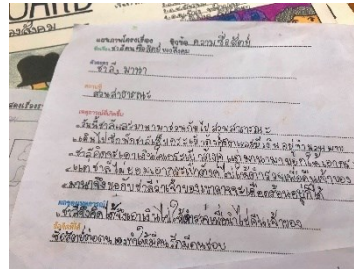
บันไดขั้นที่ ๕ : นิทานเล่มเล็กพัฒนาการเขียน

นิทานเล่มเล็ก คือ หนังสือนิทานเล่มเล็กทำมือ ที่ผู้เรียนได้แต่งหนังสือนิทานตามกรอบแสดงเรื่องราว มีการวางโครงเรื่อง กำหนดตัวละคร กำหนดฉากขึ้น วาดภาพประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องในแต่ละหน้า และเข้าเล่มเป็นหนังสือนิทานเล่มเล็ก

การทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก จะเป็นการพัฒนางานเขียนโดยใช้ทักษะที่ผ่านการฝึกฝนมาจากบันไดทั้ง ๔ ขั้น และเป็นการริเริ่มจินตนาการ โดยกระบวนการทำหนังสือนิทานเล่มเล็กมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. การวางโครงเรื่อง

การวางโครงเรื่องหนังสือนิทานเล่มเล็ก ผู้เรียนจะใช้ทักษะการวางโครงเรื่องจากบันไดขั้นที่ ๓ คือ การสร้าง Story board กำหนดตัวละคร ฉาก/สถานที่ การดำเนินเรื่องในแต่ละกรอบตั้งแต่จุดเริ่มต้นของเรื่อง ไปยังจุดสิ้นสุดของเรื่อง ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้ Story board นี้วางแผนการวาดภาพประกอบกับคำบรรยายในแต่ละหน้าได้

๒. การเขียนนิทาน

การเขียนนิทาน ผู้เรียนจะนำเอา Story Board จากบันไดขั้นที่ ๓ มาขยายโครงเรื่อง ด้วยการเขียนบรรยาย พรรณนา ใช้คำเชื่อมให้ผู้อ่านเกิดภาพ ด้วยการใช้นิเทศในบันไดขั้นที่ ๔ คือ ๗ บรรทัด ฉันทวนได้ แต่ผู้เรียนอาจไม่ต้องเขียนนิทานในแต่ละหน้าให้ได้ ๗ บรรทัด เพราะเนื้อเรื่องอาจจะมีความยาวเกินไป ให้บรรยายตามกรอบโครงเรื่อง Story board ในแต่ละหน้าให้เรื่องสัมพันธ์กับภาพเหตุการณ์

๓. การวาดหนังสือนิทานเล่มเล็ก

๓.๑. เลือกรูปแบบของหนังสือนิทาน ว่าจะใช้รูปแบบใด เช่น รูปเล่มพับครึ่งเอสี่ หรือ แนวนอนหนึ่งหน้าเอสี่ ถ้าเป็นเด็กประถมปลายแนะนำให้ใช้แนวนอนเอสี่ เพราะจะเข้าเล่มง่ายกว่า และง่ายต่อการจัดการเพราะ ๑ หน้ากระดาษเอสี่จะเท่ากับ ๑ กรอบใน Story board ผู้เรียนจะไม่เกิดการสับสน แบ่งงานในกลุ่มได้สะดวกกว่า

รูปแบบพับครึ่งเอสี่

รูปแบบเอสี่แนวนอน

๓.๒ จากนั้นให้เตรียมกระดาษ ๑๐๐ ปอนด์นำคำบรรยายแต่ละหน้ามาเขียนพร้อมกับวาดภาพประกอบแต่ละหน้าตามที่วางแผนไว้ใน Story Board โดยให้ภาพตรงกับคำบรรยาย โดยร่างด้วยดินสอก่อนเสมอ เมื่อตรวจสอบความเรียบร้อยเสร็จแล้ว ให้แนะนำผู้เรียนว่าการเขียนตัวหนังสือให้ตรวจสอบการสะกดคำ ตำแหน่งสระ วรรณยุกต์ และเขียนด้วยลายมือที่สวยงาม เมื่อเรียบร้อยแล้วให้ลงด้วยหมึกซึมตัดเส้นสีดำ รอให้แห้งแล้วค่อยลบรอยดินสอให้สะอาด ก่อนจะระบายสีให้สวยงาม โดยควรเว้นการระบายสีที่ตัวหนังสือที่เป็นเนื้อเรื่อง

๓.๒. ทำจนครบทุกหน้า ทั้งหน้าปก เนื้อเรื่อง ปกหลัง ให้เรียบร้อย

๔. การเข้าเล่ม

๔.๑. หรือนำนิทานแต่ละหน้าเคลือบสติ๊กเกอร์ใสเพื่อป้องกันน้ำ และยืดอายุการใช้งาน โดยเคลือบสติ๊กเกอร์ใสเริ่มจากมุมใดมุมหนึ่งของกระดาษ แล้วค่อย ๆ รีดพร้อมกับใช้ผ้าค่อย ๆ ลูบไปที่ละน้อยจนเต็มแผ่น จากนั้นเอาใส่เครื่องเคลือบเย็นอีกครั้ง เพื่อได้อากาศและความเรียบของชิ้นงาน

๔.๒ นำนิทานทุกหน้าเข้าเล่มด้วยกระดาษเยื่อขาวแบบบาง หุ้มสัน แล้วติดปกให้เรียบร้อย

จุดสำคัญของการทำหนังสือนิทานเล่มเล็กคือการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียน นอกจากนี้ในกระบวนการทำหนังสือนิทานเล่มเล็ก ยังสามารถช่วยพัฒนาทักษะผู้เรียนด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะในการวางแผน การแก้ปัญหา กระบวนการศึกษาค้นคว้า สามารถนำทุกกลุ่มสาระมาบูรณาการ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม

ทักษะการเป็นผู้นำ-ผู้ตามที่ดี

ทักษะการใช้ความคิดสร้างสรรค์

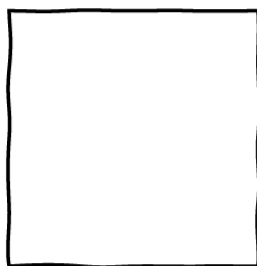
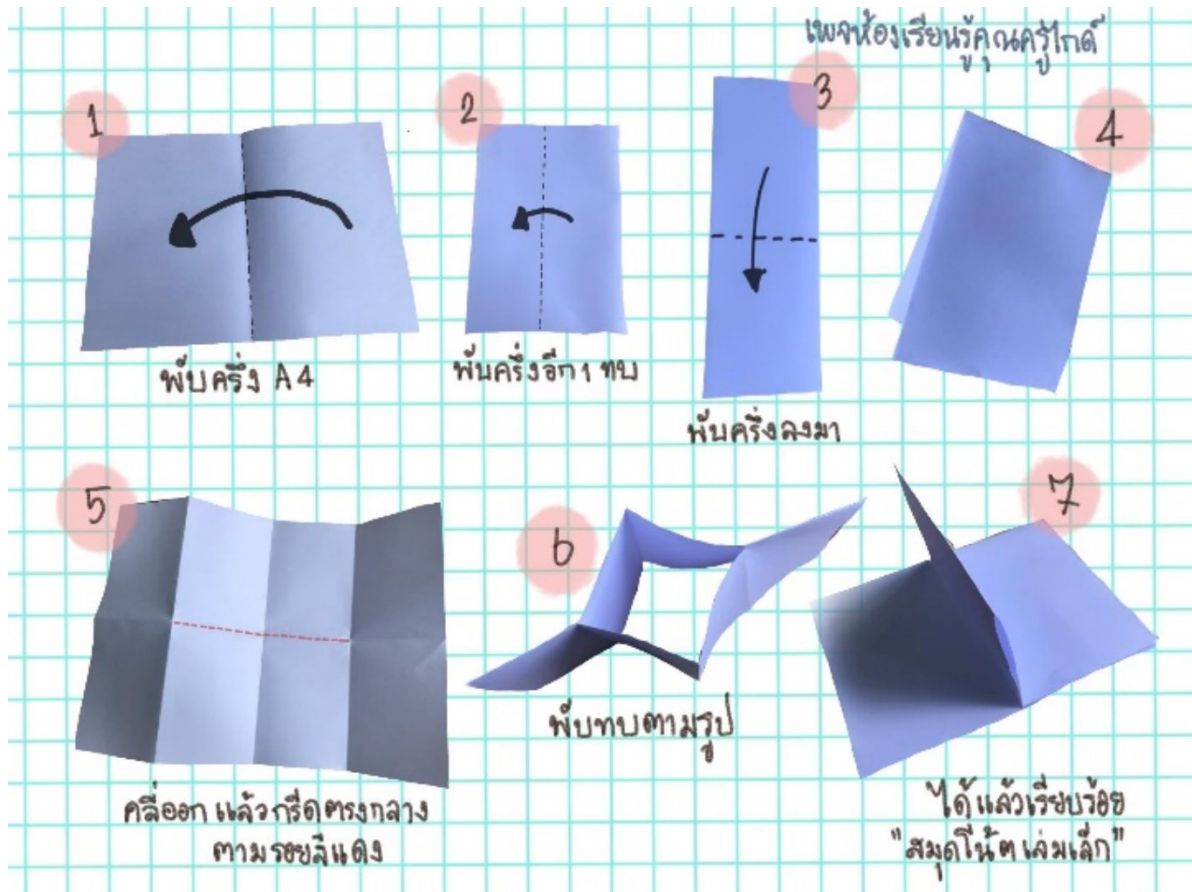

ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าในตนเอง

นอกจากการทำหนังสือนิทานสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลาย ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาแล้ว ครูผู้สอนยังสามารถนำไปใช้กับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นได้ ด้วยการปรับประยุกต์เป็นหนังสือจิ๋ว ๖ หน้า ด้วยกระดาษเอสี่ ๑ แผ่น ฝึกให้ผู้เรียนเป็นนักสร้างสรรค์นิทาน โดยให้ผู้เรียนวาดภาพประกอบตามเนื้อเรื่องของนิทานในแต่ละหน้า นอกจากจะฝึกจินตนาการแล้วยังเป็นการฝึกถ่ายทอดความคิดผ่านรูปภาพจากการอ่านอีกด้วย

ตัวอย่างการทำหนังสือเล่มเล็กจิ๋ว

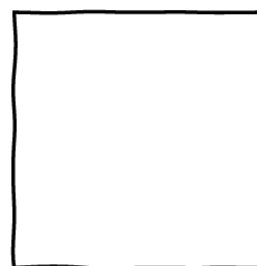

“คงมีพรข้อเดียวที่อาจเป็นจริงได้...
คือ ขอให้ทุกคนช่วยรักษาท้องทะเลและ
หาดทราย ฉันคงจะมีความสุขได้อีกนานเลย”
จากหัวใจปูทะเล...

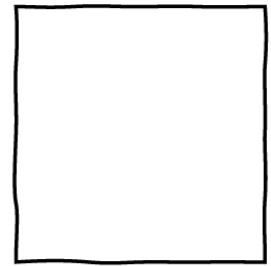
นิทานเล่มเล็ก

หัวใจปูทะเล

ฉบับพกพา

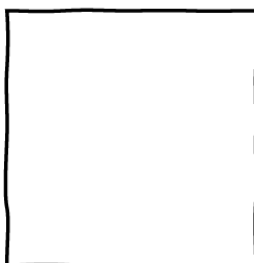

“สวัสดิ์ ฉันเป็นปูทะเล
ฉันอยู่หาดทรายมานานแล้ว
ไม่ว่าใคร ๆ ก็ชอบมาเที่ยวที่นี่”

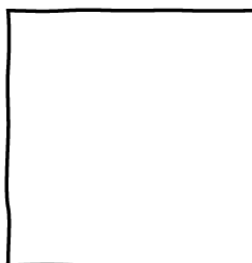

“แต่เดี๋ยวก่อน...ไม่ได้เป็นแบบทุกวันนี้
เดี๋ยวก่อนหาดทรายเหล่านี้สวยงาม
สะอาด และเพื่อนปูของฉันก็มากกว่านี้”

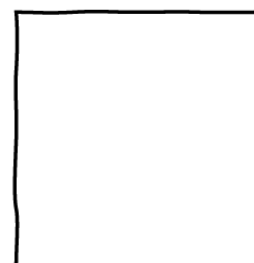
“ปูทะเลมีหลายชนิด
บางชนิดก็กินพืช
บางชนิดก็กินสัตว์”

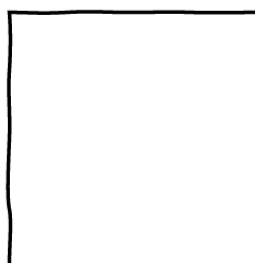
“ปูทะเลมีหลายชนิด
บางชนิดก็กินพืช
บางชนิดก็กินสัตว์”

“ปูทะเลมีหลายชนิด
บางชนิดก็กินพืช
บางชนิดก็กินสัตว์”

“ปูทะเลมีหลายชนิด
บางชนิดก็กินพืช
บางชนิดก็กินสัตว์”

บทสรุป

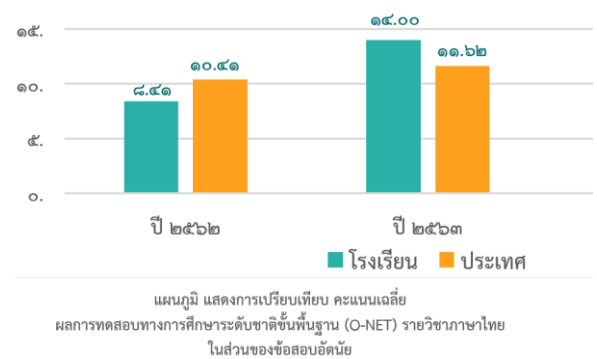
เมื่อผู้เรียนได้พัฒนาการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ตามบันไดทั้ง ๕ ขั้น ตามความง่ายไปหาความยาก เรียบร้อยแล้ว จะสามารถช่วยให้ผู้เรียน จัดระบบความคิดและถ่ายทอดเรื่องราวผ่านงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นขั้นตอน และสามารถต่อยอดในการเขียนงานเขียนประเภท อื่น ๆ ในขั้นที่สูงกว่าได้

ผลที่ได้รับต่อผู้เรียน

๑. ผู้เรียนมีทักษะการเขียนที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อฝึกปฏิบัติกิจกรรม ๕Step บันได ๕ ขั้นพัฒนาสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ
๒. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สาระที่ ๒ การเขียน มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
๓. ผู้เรียนมีระบบความคิดการเขียนเรื่องตามลำดับและพัฒนาการเขียนในระดับสูงได้
๔. สามารถสร้างผู้เรียนให้มีความสุขกับการอ่านและรักการเขียนได้

ต่อโรงเรียน

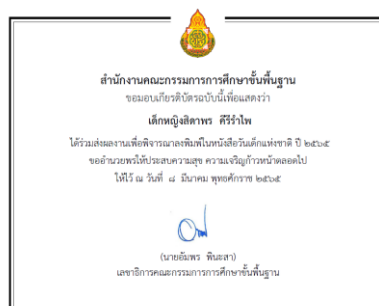
๑. ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ โรงเรียนบ้านแม่ลายมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาไทย ในส่วนของข้อสอบอัตนัย เขียนเรื่องจากภาพ มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจากปีการศึกษา ๒๕๖๒ ร้อยละ ๒๗.๙๕ และสูงกว่าระดับประเทศร้อยละ ๑๑.๗๐
๒. โรงเรียนสามารถใช้เป็นสื่อ/นวัตกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในการขยายผลให้แก่โรงเรียนในเครือข่ายและในระดับสำนักงานเขตพื้นที่ได้

รางวัลและความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาการเขียนผู้เรียน

รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ ระดับชาติ การประกวดหนังสือเล่มเล็กของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ หัวข้อ “ความมีวินัย” หรือ “ความรับผิดชอบ” เพื่อส่งเสริม สนับสนุนเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่เข้มแข็งในวิถีประชาธิปไตย โดยมูลนิธิศึกษาธิการ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

เด็กหญิงสิตาพร ศิริราไพ ได้รับเกียรติบัตร “ร่วมส่งผลงานเพื่อพิจารณาผลงานพิมพ์ในหนังสือวันเด็กแห่งชาติ ปี 2565” จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5 STEP

บันได 5 ขั้น

พัฒนาสู่นักเขียนเชิงสร้างสรรค์

นายเกียรติศักดิ์ ปินชัย

ครูโรงเรียนบ้านแม่ลาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

กลุ่มเป้าหมาย

- ✓ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-6)
- ✓ ครูผู้สอนภาษาไทย

วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน

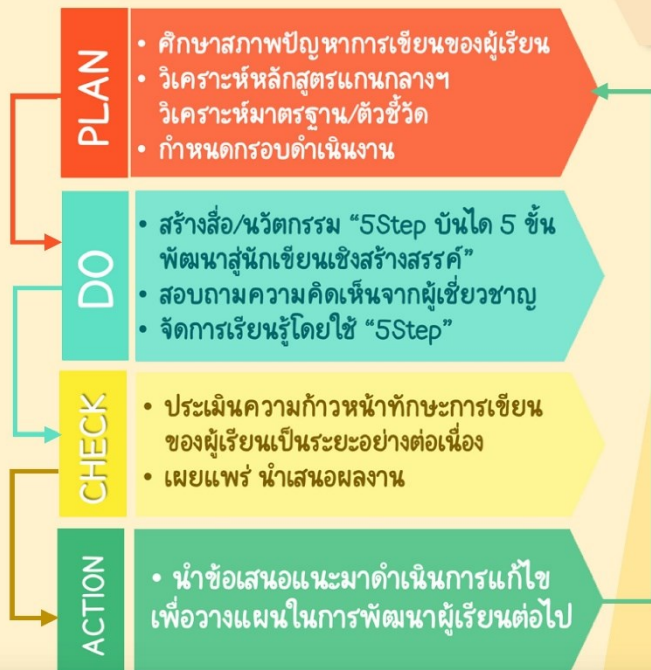

ช่วยให้ผู้เรียนจัดระบบความคิดการเขียนได้อย่างเป็นขั้นตอน

เป็นแนวทางแก่ครูผู้สนใจเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ

กระบวนการการดำเนินงาน

ทักษะที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

ทักษะด้านการอ่านและการเขียน

ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การวางแผนการแก้ปัญหา

นิทานเล่มเล็กพัฒนาการเขียน

จัดทำหนังสือนิทานเล่มเล็กทำมือ วาดภาพประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่แต่งขึ้นจากจินตนาการ

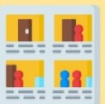
7 บรรทัดฉันเขียนได้

ขยายความและใช้คำเชื่อมลำดับเหตุการณ์ เรียงเรียงโดยใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดจินตภาพ จำนวน 7 บรรทัด

นักสร้าง story board

เขียนกรอบแสดงเรื่องราว 6 กรอบ กำหนดตัวละครและฉากที่สัมพันธ์กันตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

เชื่อมโยงภาพสู่ข้อคิด

พิจารณาข้อคิดที่แฝงในภาพ เพื่อกำหนดแก่นเรื่องในการเขียน (Theme)

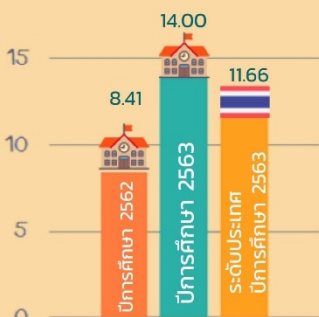

จับประเด็นจากภาพด้วยเทคนิค 5Wh

พิจารณารูปภาพ จับประเด็นว่า... ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร

ความสำเร็จที่เกิดขึ้น

- ผู้เรียนมีทักษะการเขียนที่ดีขึ้น
- ในปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านแม่ลาย มีผลการทดสอบ (O-NET) รายวิชาภาษาไทย ในส่วนของข้อสอบอัตนัย เขียนเรื่องตามจินตนาการ มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจากปีการศึกษา 2562 ร้อยละ 27.95 และสูงกว่าระดับประเทศร้อยละ 11.70
- ใช้เป็นสื่อ/นวัตกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในการขยายผล

แผนภูมิ แสดงการเปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาไทย ในส่วนของข้อสอบอัตนัย เขียนเรื่องตามจินตนาการ ปีการศึกษา 2562 และ 2563

ประวัติผู้จัดทำ/เผยแพร่/วัดกรรมการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียน “๕STEP บันได ๕ ขั้น พัฒนาสู่นักเขียนเชิงสร้างสรรค์”

นายเกียรติศักดิ์ ปินชัย

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านแม่ลาย
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕
อายุ ๒๙ ปี

ประวัติการศึกษา

๒๕๕๘ ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๒๕๖๐ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ

ประวัติการเป็นวิทยากร

- การอบรมเชิงปฏิบัติการ “สอนภาษาไทยอย่างไรให้สนุก ปลุกการเรียนรู้สร้างสรรค์”
- การอบรมขยายผลการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รางวัลที่ได้รับ

- รางวัลเหรียญทอง อันดับ ๑ ระดับภูมิภาค ภาคเหนือ ครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ระดับชั้น ป.๔-๖ ประจำปี ๒๕๖๔
- เข็มเชิดชูเกียรติ ครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ระดับชั้น ป.๔-๖ ประจำปี ๒๕๖๔ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รางวัลที่ได้รับการยอมรับด้านการพัฒนาการอ่านและการเขียน

- ห้องสมุดต้นแบบส่งเสริมรักการอ่าน โครงการ “A Book A week” ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย
- ได้รับการเผยแพร่ผลงานหนังสือนิทานส่งเสริมทักษะชีวิตเด็กไทยในศตวรรษที่ ๒๑ โดย ธนาคารหนังสือเพื่อเด็กปฐมวัยออนไลน์ (Early Childhood Book Bank) มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และ สสส.
- ครูผู้สอนนักเรียนได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ระดับชาติ การแข่งขันหนังสือเล่มเล็ก ส่งเสริมระเบียบวินัยภายใต้วิถีประชาธิปไตย โดยมูลนิธิศึกษาธิการ
- ครูผู้สอนนักเรียน ได้รับรางวัลเหรียญทอง ระดับชาติ การแข่งขันท่องอาขยานทำนองเสนาะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑-๓) งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ณ จังหวัดสุโขทัย
- ครูผู้สอนนักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทอง ระดับชาติ การแข่งขันหนังสือเล่มเล็ก ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ - ๓) งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ณ จังหวัดกำแพงเพชร

ติดต่อได้ที่

ห้องเรียนรู้คุณครูไกด์ E-mail : Kiattisak.kype@gmail.com

